

СТАНОВИЩЕ

от д-р Гана Минкова Гечева, доцент, ПУ „П. Хилендарски“, Биологически факултет

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по: област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика,
професионално направление 4.3. Биологически науки
научна специалност *Екология и опазване на екосистемите*

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 32 от 9 април 2024 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Екология и опазване на екосистемите“ към Биологически факултет, като кандидати участват гл. ас. д-р Весела Славчева Янчева и гл.ас. д-р Славей Петрова от ПУ „П. Хилендарски“, Биологически факултет, катедра „ЕООС“.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата/ите

Със заповед № РД-21-1416 от 08.07.2024 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научно жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки (Екология и опазване на екосистемите), обявен за нуждите на катедра Екология и опазване на околната среда („ЕООС“) към Биологически факултет.

За участие в обявения конкурс са подали документи двама кандидати: гл. ас. д-р Весела Славчева Янчева и гл.ас. д-р Славей Тенчева Петрова от ПУ „П. Хилендарски“, Биологически факултет, катедра „ЕООС“. Кандидатите ще бъдат разгледани по ред на подаване на документите за конкурса.

Представеният от гл. ас. д-р Весела Славчева Янчева комплект материали на електронен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ. Кандидатът е приложил общо 73 научни труда, 2 учебника, 2 учебни пособия и списък на 15 научноизследователски проекти. Приемат се за рецензиране 71 научни труда (от които 5 по В.4 и 22 по Г7 не носят точки), които са извън дисертацията. По показател В са представени 2 публикации (№7 и 9 от Справка на кандидата), които фигурират и за заемане на длъжността „главен асистент“. Съгласно предпоследната редакция от 18.12.2023 г. на Правилника за развитие на академичния състав на ПУ тези материали не трябва да се повтарят, докато при последната редакция от 22.07.2024 г. това изискване отпада в съответствие с Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Отчитат се при крайната оценка и 2 учебника, 1 учебно помагало и 4 международни и национални научноизследователски проекти. Не се рецензира 1 учебно помагало, което е публикувано като приложение на списание ZooNotes. Цитати извън базите данни Scopus и WoS, с общ брой 61, не се разглеждат.

Гл. ас. д-р Весела Янчева придобива магистърска степен в Норвегия (Norwegian University of Life Sciences) през 2010 г. със защита на дипломна работа на тема “Trace metal accumulation in different organs of Atlantic salmon (*Salmo salar* L.) smolts from River Storelva catchment area, Norway. През 2014 г. защитава докторска степен и става главен асистент към

катедра „ЕООС“, Биологически Факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“. От 2020 г. е Erasmus+ Координатор към Биологически Факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“. Паралелно с това е секретар на международното научно списание “Ecologia Balkanica” и технически редактор на “Zoonotes”, и двете индексирани в Scopus/WoS. Член е на борда на други две научни списания: International Journal of Environmental Monitoring and Analysis и International Journal of Zoology and Animal Biology (USA). Членува в “Съюз на учените – Пловдив”, Българско дружество за защита на птиците и Студентски клуб „ЕСЕТРА“ към Биологически Факултет на ПУ „П. Хилендарски“. Като докторант и главен асистент съществува 5 обучения по Еразъм (Норвегия, Португалия, Унгария, Гърция и Румъния). Кандидатът има 51 участия в научни конференции в страната и чужбина.

Представеният от гл. ас. д-р Славя Тенчева Петрова комплект материали на електронен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ. Кандидатът е приложил общо 43 научни труда, 2 монографии, 1 книга на база защитен дисертационен труд, 3 глави от книги, 4 учебника, 9 учебни пособия и списък на 19 научноизследователски проекти. Приемат се за рецензиране 32 научни труда, които са извън дисертацията и заемането на длъжността „главен асистент“ и се отчитат при крайната оценка 4 учебника, 9 учебни помагала, 2 международни и 8 национални научноизследователски проекти. Не се рецензират: 2 публикации, под номера в документите Г.7.23 и Г.7.24, поради установен висок процент сходство (над 30%); представените за монографии материали по показател Г.5, оценени по съдържание и определение, съгласно ЗРАСРБ; 2 представени като глави от книги по показател Г.8 и публикувани като приложение на списание ZooNotes.

Гл. ас. д-р Славя Тенчева Петрова придобива последователно бакалавърска, магистърска и докторска степен в ПУ. От 2011 г. е главен асистент към катедра „ЕООС“, Биологически Факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“, а от 2017 г. паралелно и към Аграрен Университет, катедра „Микробиология и екологични биотехнологии“. Кандидатът посочва в автобиографията си, че от настоящата година, 2024 г. заема длъжността „доцент“ към АУ. Членува в “Съюз на учените – Пловдив”, Менса – България, обществени съвети към Община Пловдив. Технически редактор е на международното научно списание “Ecologia Balkanica”. Има две осъществени мобилности по програма Еразъм+. Участвала е в редица обучения в сферата на училищното образование, безопасност и здраве, плагиатство и др.

В заключение, двамата кандидати са изградени преподаватели и притежават необходимия опит и квалификация за заемане на академичната длъжност „доцент“.

2. Обща характеристика на дейността на кандидатите

Гл. ас. д-р Янчева извежда лекции и упражнения по 4 задължителни дисциплини в ОКС „бакалавър“: Аквакултури, Екологична токсикология, Замърсяване на води, Климатология и хидрология в 2 специалности към БФ-ПУ и в 1 специалност във Философско-Исторически Факултет към ПУ „П. Хилендарски“. Води лекции по дисциплина Управление на водните ресурси в ОКС магистър. В допълнение тя отговаря за 7 избираеми дисциплини в специалности от двете степени на обучение и е разработила една напълно нова факултативна дисциплина (Методични указания за разработването на дисертация и научна публикация) за целите на обучение на студентите от Биологически Факултет и от Университетски център за работа с млади учени, докторанти и постдокторанти към ПУ „П. Хилендарски“. Съгласно резултатите от анонимната анкета за качеството на провеждане на обучителните курсове, провеждана от Университетския Център, обучителният курс всяка година е с пълен набор от записани и с висока удовлетвореност на преминалите през обучение. Като цифрово изражение на аудиторната заетост само в ОКС бакалавър за последната учебна 2023/2024 година тя има изпълнени 690 общ брой часове аудиторна заетост. В допълнение извежда 3 задължителни дисциплини във Филиал „Любен Каравелов“, гр. Кърджали. Д-р Янчева е

съавтор на 3 учебни помагала, от които 2 учебника. Осъществила е ръководство на 5 дипломанта от двете образователни степени. Активно участва в организационните комитети на научни студентски и национални конференции, и комисии към БФ-ПУ, по-точно в: Комисия за акредитация на професионално направление 4.3. Биологически науки; Комисия по международна дейност и връзки с обществеността; Комисия за подготовка на провеждане на състезанието за ученици 10-12 клас „Пътешествие в биологията“ 2023 г., 2018 г. и 2017 г.; Комисия за подбор на студенти и удостоверяване на ниво на владеене на чужд език; Комисия по международна дейност за периода 2019-2023 г.; Комисия по етично и хуманно отношение при работа с опитни животни от Vertebrata във Вивариума на Биологически Факултет; и е Еразъм координатор на Биологически Факултет към ПУ „П. Хилендарски“ от 2019 г. до момента. Водещ автор в 44% от приложените публикации. H-index 12. Участник е в 1 международен, 3 национални и 11 вътрешни за ПУ проекта, също основно в областта на водната токсикология и е ръководител и координатор на 4 от тях.

Приносите са представени в 3 групи: относно откриване и прилагане на реагиращи на замърсяване биомаркери за нуждите на екотоксикологията при две групи организми (риби и миди), и относно непроучени за страната токсични елементи и съединения. Тези приноси са резултат от работа в екип, чиято публикационна активност и участие в научни форуми, ясно демонстрират ролята на кандидата и безспорния личен принос.

Гл. ас. д-р Петрова извежда лекции и упражнения по 4 задължителни дисциплини в ОКС „бакалавър“: Основи на палеонтологията, Геология и петрография, Почвознание и замърсяване на почвите, Екология и опазване на природната среда в 4 специалности към БФ-ПУ и 2 дисциплини (Геоморфология и Почвознание) в специалност във Философско-Исторически Факултет към ПУ „П. Хилендарски“. Също така тя отговаря за избираеми дисциплини и една факултативна. Като цифрово изражение на аудиторната заетост само в ОКС бакалавър за последната учебна 2023/2024 година тя има изпълнени 1006 ч. общ брой часове аудиторна заетост. Извежда няколко дисциплини в двата филиала на ПУ, гр. Кърджали и гр. Смолян. В представената справка за дипломанти са изброени 22 дипломни работи в ОКС „бакалавър“ и 14 в ОКС „магистър“. Д-р Петрова е участвала с колективи в 71 международни и национални научни форуми. Дейно участва в комисии към БФ-ПУ, по-точно в: КСК, Комисия за подготовка на провеждане на състезанието за ученици 10-12 клас „Пътешествие в биологията“ 2023 г., Комисия по качество и Комисия за акредитация на професионално направление 4.3. Водещ автор в 50% от приложените публикации. H-index 8. Част от приносите на д-р Петрова логично са обвързани с темата на дисертационния ѝ труд, при който под ръководството и благодарение на новаторския подход на проф. Юркова са получени значими резултати (Г.7.5, № Г.7.7, № Г.7.8, Г.7.9). Формулираните като „П. Приноси в областта на екологията на природни екосистеми“, в основната си част са въз основа на статии, свързани с дисертационния труд на гл.ас. д-р Янчева (Г.7.11, Г.7.12, Г.7.13) като същата е първи автор в две от тях и в този смисъл те не могат да бъдат приети като личен принос. Третата група приноси е в област 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина. Също така следва да се формулира като „приноси в областта на земеделието“, а не на биологичното земеделие, тъй като касае експерименти с различни култури като тютюн, сорго, домати и др.

Представените две монографии по показател Г.5. не отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, където в Допълнителните разпоредби, Параграф 1, т. 10, законодателят ясно е дефинирал изискванията, а именно „10. (нова - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 05.05.2018 г.) „Монография“ е публикувано научно издание, което съдържа пълно и всеотраслено изследване на определен предмет, проблем или личност, написано от един или от няколко автори, придържащи се към един и същ възглед. **Монографията е научен труд, който не повтаря или обобщава съществуващото знание**, който има научен редактор и/или научни рецензенти, притежава ISBN и е в обем не по-малък от 100 стандартни страници с 1800 знака на страница. Тя съдържа разгърнато съдържание, изчерпателна библиография, като в текста

има позовавания на други научни трудове“. Представеният материал (Петрова С. 2024. Зелената система на град Пловдив – екологични аспекти на развитието и адаптацията при някои дървесни видове) е много добро обобщение на съществуващо знание. Стъпва на административни документи като Програма за развитие, поддържане и опазване на ЗС на гр. Пловдив, 2013; Програма за опазване на ОС на Община Пловдив, 2014; Програма за подобряване на КАВ на територията на Община Пловдив за периода 2018-2023 г., както и публикации на самия автор. Вторият материал (Petrova S. 2014. Paleo-ecological reconstruction of Perunika village region (Bulgaria): Molluscs (Mollusca: Gastropoda, Bivalvia) as indicators for the paleoenvironment) е с обем 80 стр. и не е представен в комплекта материали на електронен носител.

3. Критични забележки и препоръки

Д-р Янчева има ясно очертан научно-изследователски профил, който бележи учебно-педагогическата и научно-приложната дейност на кандидата. Основата на този профил е заложена по време на обучението ѝ като бакалавър в Аграрен Университет преди близо 20 години, утвърждава се по време на магистратурата ѝ и трайно се оформя с темата на дисертацията ѝ. Силна страна на кандидата е продължаващото израстване в сферата на водната токсикология чрез обучения по Еразъм и създаване на международна колаборация с утвърдени изследователи от Европа. Нейният профил е ясно видим в научните публикации и проекти, както и в над 50 участия в научни форуми страната и чужбина, които популяризират получените резултати в областта на водната токсикология.

При д-р Петрова липсва ясно очертание на сферата на научните изследвания в резултат, на което приностите са в две области на висше образование (4. Природни науки, математика и информатика и 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина). При участията си в многобройни международни и национални научни форуми се установяват и такива в област 1. Педагогически науки. При гл.ас. Петрова също са налице дипломи и сертификати от обучения, вкл. и награда Еврика за 2013 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Весела Янчева отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“ с изключение на едно учебно пособие, цитати извън двете бази данни и липса на ясно разграничаване на публикациите, използвани в заемането на длъжността „главен асистент“.

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Славяна Петрова отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“ при редица изключения. Представените две материала като монографии не отговарят на Допълнителните разпоредби, параграф 1, т. 10 от ЗРАСРБ. Два материала, представени за глави от книги, по същество са публикации в научно списание. Две публикации са с висок процент сходство. Има неточности в списъка с проекти и неправилно отнасяне към категория международни, както и към ръководство на проекти. За някои проекти липсват референции, не са открити и в интернет.

Въпреки установените неточности, документите на двамата кандидати показват, че те са изградени преподаватели и изследователи. Общият брой на точките и при двамата кандидати надвишава минималните национални изисквания като известен превес имат точките на д-р Янчева – 1408,7 т., от които 1314 т. по задължителните показатели А, В, Г и Д при общ брой на д-р Петрова 1330,5 т., от които 1102 т. по показатели А, В, Г и Д (Табл. 1 и Табл. 2, приложени към настоящото становище). И двамата кандидати отговарят и

на допълнителните изисквания на Биологически факултет при ПУ. Те са с голяма учебно-педагогическа активност. Приносът им към Биологически факултет е безспорен.

Предвид факта, че не могат да бъдат избрани и двамата кандидати на длъжност доцент, извеждам и стъпвам на основните наукометрични данни. Д-р Янчева участва с по-голям брой научни публикации с кватил (44 спрямо 33 при д-р Петрова), има по-висока цитируемост (323 цитати в световноизвестните бази данни с научна информация спрямо 256 при д-р Петрова), има по-висок H-индекс с разлика от 4 точки в полза на д-р Янчева, ясно очертан профил в професионалното направление на конкурса, а именно 4.3, и категоричност на личните приноси в същото направление.

Въз основа на гореизложеното, давам своята положителна оценка и препоръчвам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Биологически факултет за избор на гл.ас. д-р Весела Славчева Янчева на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки, научна специалност Екология и опазване на екосистемите.

09.09. 2024 г.

Изготвил становището:

(подпис)

(доц. д-р Гана Гечева)

Таблица 1. Справка за съответствие на точките на гл. ас. д-р Весела Янчева с минималните наукометрични изисквания (в скоби са дадени минималните изисквания на БФ)

Показател	Съдържание на показателя	Точки по показателя	Изисквани точки по група показатели	Точки на кандидата по показателя	Общ брой точки на кандидата
A1	Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50	50	50	50
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ „А“:					50
B4	Хабилитационен труд–научни публикации (не по-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация	25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. само с SJR	100	2 x 20 = 40 4 x 15 = 60 1 x 10 = 10	
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ „В“:					110
Г7	Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), извън хабилитационния труд*	25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. само с SJR	200	3 x 25 = 75 4x20 = 80 5x15= 75 14x12=168 11x10=110	508
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ „Г“:					508
Д11	Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)*	2	50	323x2=646	646
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ „Д“:					646
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ А+В+Г+Д:					1314
E14	Участие в национален научен или образователен проект	10	(2	2 x10=20	20

E15	Участие в международен научен или образователен проект	20	бр.)	1 x20=20	20
E16	Ръководство на национален научен или образователен проект	20		1 x20=20	20
E18	Привлечени средства	1 точка за всеки 5000 лв.		1 x 4 = 4	4
E19	Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n	(2 бр.)	1x20=20	26.7
E20	Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n		1x6,7=6.7	
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ „Е“:					94.7
ВСИЧКО ТОЧКИ					1408,7

Таблица 2. Справка за съответствие на точките на гл. ас. д-р Славея Петрова с минималните наукометрични изисквания (в скоби са дадени минималните изисквания на БФ)

Показател	Съдържание на показателя	Точки по показателя	Изисквани точки по група показатели	Точки на кандидата по показателя	Общ брой точки на кандидата
A1	Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50	50	50	50
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ „А“:					50
B4	Хабилитационен труд–научни публикации (не по-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация	25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. само с SJR	100	4x25=100 1 x 20 = 20	120
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ „В“:					120
Г6	Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	20	200	1x20=20	20

Г7	Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), извън хабилитационния труд*	25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. само с SJR		1x25=25 6x20=120 8x15=120 12x10=120	385
Г8	Публикувана глава от книга или колективна монография	15		1x15=15	15
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ „Г“:					420
Д11	Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)*	2	50	256×2=	512
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ „Д“:					512
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ А+В+Г+Д:					1102
Е14	Участие в национален научен или образователен проект	10	(2 бр.)	7 x10=70	70
Е15	Участие в международен научен или образователен проект	20		2 x20=40	40
Е16	Ръководство на национален научен или образователен проект	20		1 x20=20	20
Е18	Привлечени средства	1 точка за всеки 5000 лв.		12x1=12	12
Е19	Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n	(2 бр.)	1x8=8 1x10=10 1x20=20 1x6,7=6.7	44.7
Е20	Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n		1x4=4 1x2=2 2x6.7=13.4 1x10=10 3x3.3=9.9 1x2.5=2.5	41.8
ВСИЧКО ТОЧКИ ПО ГРУПА ПОКАЗАТЕЛИ „Е“:					228.5
ВСИЧКО ТОЧКИ					1330.5